Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го БЕРЕЗНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 19, 1981 No. 52. VOL. LXXXVIII.

ТУСМ влаштовує Тиждень оборони Юрія Шухевича

Ню Йорк, Н. Й. (ТУСМ). — Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського веде вже від довшого часу інтенсивну кампанію за звільнення українського політичного в'язня Юрія Шухевича — сина головного командира Української Повстанської Армії (УПА), ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

В цьому році Крайова Управа ТУСМ-у, беручи під увагу дату народження Ю. Шухевича (28-го березня), проголосила тиждень від 23-го до 28-го березня — тижнем оборони Шухевича. Кульмінаційною точкою, чи радше завершенням програми цього тижня буде демонстрація крайового засягу, яка відбудеться у Ню Йорку в суботу, 28-го березня, в 2-ій годині по полудні перед Головною Квартирою Об'єднаних Націй на Гаммаршилд Плаза (47-ма вулиця і Перша авеню). Після короткої програми під ОН, демонстранти відмаршують під будинок совєтської місії до ОН на 67 вулиці і Лексінгтон авеню. Головними доповідачами на демонстрації будуть: сенатор Алфонс Д'Амато, посадник Ню Йорку Едвард Кач, конгресмен Вілліям Ґрін і недавно прибулі на Захід колишні совєтські політичні в'язні Святослав Караванський, Ніна Строката-Караванська і литовець Вітас Сакаліс. Подібні демонстрації відбуватимуться також і в інших, зокрема більших містах.

Напередодні цих демонстрацій ТУСМ організовуватиме інформативні конференції в університетах і коледжах. Така конференція відбудеться 20-го березня у Нюйоркському університеті, а 24-го березня — у Сейнт Джонс університеті. В п'ятницю, 27-го березня, в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться загальна пресова конференція. Початок конференції в 2-ій год. по полудні. Тут знову ж виступатимуть Святослав і Ніна Караванські і Вітас Сакаліс.

Крім того, КУ ТУСМ-у виготовила цілий ряд брошур, летючок та іншого інформативного матеріялу. Очевидно, як кожна молодеча й студентська організація, ТУСМ потребує підтримки — моральної і матеріяльної від українського громадянства, бо ТУСМ не диспонує жадними фінансовими резервами, а задумане діло вимагає відповідного вкладу грошей.

За інформаціями у справі Тижня в обороні Юрія Шухевича слід звертатися на адресу ТУСМ-у: Ukrainian Student Organization (TUSM) P. O. Box 448 New York, N. Y. 10276, телефон: (212) 228-1115.

Хомейні забороняє виступи

Теґран, Іран. — Стурбований розвитком подій внутрі й назовні Ірану та зростаючими неполадками й конфліктами між провідними діячами ісламської революції, аятолла Хомейні зібрав головних провідників до одного з теґранських мечетів, відбув з ними нараду, а відтак заборонив їм аж до кінця війни виступати публічно з промовами.

Сталося це після того, як на різних публічних виступах провідних діячів і після них дійшло до бійок між слухачами, сторонниками різних ворогуючих між собою угрупувань. Після останнього виступу президента Бані-Садра в Теґрані дійшло до такого масового зудару, що у його висліді понад сорок людей було важко ранених і відставлених до місцевих шпиталів.

У нараді, що її скликав аятолла Хомейні, були: президент Абольгассан Бані-Садр, прем'єр Мохаммед Алі Раджай, предсідник парляметну Гоятоліслям Рафсанджані, голова Ісламської республіканської партії і головний суддя Ірану та його міністер справедливости аятолла Мохаммед Бегешті, попередній прем'єр Меґді Базарґан та син аятолли Хомейні Агмад. У висліді наради не осягнено порозуміння, ані не злагіднено конфлікту. Тому аятолла Хомейні дав доручення: „Краще до кінця війни не виголошувати промов. Інтерв'ю засобам масової інформації давати можна. Бані-Садр залишаєтся головнокомандуючим збройних сил і головою Найвищої ради оборони. Для вивчення зажалень і проблем, зв'язаних з війною та з дискусіями між державними керівниками діячами буде покликано комісію, у складі якої є три особи: представник президента, представник другої сторони і представник аятолли Хомейні. Якщо члени комісії ствердять, що хтось поступав неправильно, проти нього почнеться слідство". Аятолла Хомейні подав свої доручення у десятьох точках, якими він намагався охопити цілість державного життя. Як будуть його доручення переводжені в життя, покаже найближчий час.

У Теґрані очікують ще одного приїзду комісії ісламських країн, яка намагається посередничати між Іраном і Іраком та допровадити до перемир'я. Чи на останній нараді, яка відбулася у мечеті, порушувано цю справу та чи винесено якісь рішення, засоби масової інформації не повідомили. Дотепер іранський уряд і особисто аятолла Хомейні противилися будь-якому завішенню зброї й вимагали насамперед залишення іракськими військовими частинами всієї території Ірану.

БОНН ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ВТРУЧАННЯ МОСКВИ

Бонн, Західня Німеччина. — Західньонімецький уряд висловив своє занепокоєння з приводу аґресивного втручання Москви у внутрішні справи Західньої Німеччини. В Німеччині саме тепер відбувається основна дебата над питаннями зовнішньої політики та проблеми дозброєння. Після того, як Совєтський Союз зміцнив узброєння своїх військ на терені Східньої Німеччини та розмістив у ній значне число найновіших ракет типу СС-20 з атомовими зарядами, захиталася дотеперішня рівновага оборонних сил Заходу, а зокрема Західньої Німеччини.

Використовуючи існуючу ситуацію, совєтські чинники всіми доступними методами втручаються у внутрішню німецьку дискусію, та безпосередніми й посередніми засобами стараються впливати на думки й настрої німецького суспільства. Особливу увагу звертають вони на ті елементи німецької молоді, які, гостро наставлені проти зброєнь та зв'язаних з ними державними витратами, виступають на їхньому форумі, звертаються до них засобами масової інформації та частими відвідинами.

В такий спосіб Москва понад голови німецького уряду та понад голови обраних представників німецького суспільства в парляменті намагаються здобути безпосередній вплив на публічну опінію Західньої Німеччини. Витворюється ситуація, в якій часто невідомо, хто заступає західньонімецькі інтереси, а хто є під впливом совєтської пропаґанди, або прямо виступає з ініціятиви російських чинників.

Західньонімецький уряд завжди був за дипломатичними розмовами з Москвою і тієї своєї постави не змінив, але не може погодитися, щоб поза його плечима Москва пробувала маніпулювати німецьку публічну опінію. Виїзд міністра закордонних справ Західньої Німеччини Ганса-Дітріха Ґеншера до Москви, який мав мати місце під кінець березня, пересунено на початок квітня. В час свого побуту в Москві Ґеншер має за завдання порушити всі актуальні справи, а зокрема підкреслити оборонні потреби Західньої Німеччини в обличчі такого значного зміцнення аґресивного потенціялу совєтських збройних сил в Східній Німеччині та в сумежних просторах.

Президент-елект Арґентини перебуває у Вашінґтоні

Гість з Арґентини: президент-елект ген. Роберто Віоля (другий зліва) під час розмов з президентом Роналдом Реґеном у Білому Домі.

Вашінґтон. — До Вашінґтону прибув на кількаденне перебування генерал арґентинських збройних сил Роберт Віоля, який є десиґнований на президента військовою хунтою, що кермує тепер державними справами Аргентини. Генерал Віоля 23-го березня буде заприсяжений і перебере пост президента Арґентини.

У зв'язку з тим формально візита генерала Віолі має приватний характер, але, не зважаючи на це, він вже відбув цілий ряд офіційних зустрічів, а між ними зустрівся з президентом Роналдом Реґеном та обговорив цілий ряд справ, які торкаються співпраці тих двох країн. З офіційних кіл повідомили, що в розмовах порушено широкий засяг політичних питань, у яких обидві сторони виразно з'ясували свої позиції і у висліді тих розмов без найменшого сумніву відносини між обидвома країнами радикально зміняться та покращають.

Відносини між ЗСА і Арґентиною дотепер не належали до найкращих. Навпаки, американський Уряд попереднього президента Джіммі Картера послідовно виявляв застереження до внутрішньої політики військової хунти в Арґентині, яка проводить політику „твердої руки". Від років в Арґентині була властиво громадянська війна. Різні терористичні угрупування, а в першу чергу так звані „міські партизани" переводили численні вбивства, екзекуції немилих їм осіб, грабіж державного гроша, морди політичних і військових керівників. Для припинення того військове командування всіх родів зброї перевело державний переворот, перебрало владу й відповідальність і завело закони воєнного часу. Уряд перевів численні арешти, а крім цього постали суспільно-громадські оборонні формації почали боротьбу з політичним злочинством. Загально припускають, що у тій боротьбі потерпіло багато невинних або таких, що їм вини не доказано. Загально теж говорять, що пропало коло шість тисяч осіб. Але терор припинено, вбивства трапляються тільки вряди-ґоди й поволі життя повертається до нормального стану.

У відрізненні до політики попереднього Президента президент Роналд Реґен зразу заявив, що він буде реально оцінювати відносини й потреби кожної країни, а не керуватися доктринерством. Наслідком такої реалістичної постави вже дійшло до поліпшення й нормалізації відносин з різними країнами Середущої і Південної Америки, а тепер стається це у відношенні до Арґентини.

У Філядельфії відбудеться свято жінки-героїні

Філядельфія, Па.(Н.П.). — У суботу, 21-го березня ц.р., заходами Українського Золотого Хреста, 20-ий Відділ ім. О.Ґенгало, Окружної Управи Союзу Українок Америки і Об'єднання Українських Православних Сестриць (Відділ) відбудеться тут, у приміщенні Українського Культурного Центру, при 700 Сідар ровд, Абінґтон, Па., свято жінки-героїні. Початок — в 5:30 год. по полудні.

У програмі — святочне слово д-р Ніни Строкатої-Караванської; скрипкове сольо Віри Бойко; скрипковий дует Віри Бойко і Мирона Бойка, студентів Українського Музичного Інституту, під керівництвом проф. Анастазії Жилавої, на запрошення Союзу Українок Америки; виступ співочого ансамблю під акомпаньямент бандур, керівник Петро Гурський, — на запрошення Об'єднання Українських Православних Сестриць; інсценізація „Поклін героїням" (монтаж) у виконанні молоді під керівництвом Володимири Кавки — на запрошення Українського Золотого Хреста. Впорядники свята сподіваються численної участи української громади Філядельфії.

Округа УНС Перт Амбой відбула річні збори

У неділю, 1-го березня цього року, відбулися в залі Українського Народного Дому в Перт Амбой, Н. Дж., річні загальні збори Окружного комітету Відділів УНСоюзу.

Збори відкрив голова Округи Михайло Захарко. Він привітав усіх присутніх секретарів, відділових урядовців та головного організатора УНС Василя Оріховського. Окремо привітав секретарку 155-го Відділу Мелянію Лоренс, дочку св.п. Михайла Фединишина, довголітнього секретаря того ж Відділу, та секретарку новопосталого 26-го Відділу Анну Дасенрот.

Вибрано президію у складі: інж. Володимир Янів голова, та Іван Рачинський, секретар. Протокол із попередніх річних зборів, який відчитав Петро Яцук, прийнято без змін. Слідувало звітування членів Управи. Голова Округи М. Захарко подав організаційні здобутки Округи, як також звітував з участи Округи в Союзовому Дні у Савт Бавнд Бруку. При цьому він подякував членам Управи за гарну співпрацю. Звітували теж інші члени Управи, а звіт касира Івана Бабина прийнято з ентузіязмом, бо каса Округи втішається добрим сальдом. Після звітів вив'язалася коротка дискусія, а тоді голова Контрольної комісії Корнило Галушка склав признання Управі за гарно ведену працю і вніс пропозицію на уділення всім абсолюторії. Внесок прийнято одноголосно.

Михайло Захарко

На внесок голови Номінаційної комісії Йосифа Яреми перевибрано на 1981 рік Управу в такому складі: Михайло Захарко — голова, Петро Литвин — заступник голови, Дарія Оріховська — секретар, Іван Бабин — касир, Володимир Янів — імпрезовий референт, Софія Лонишин, Петро Яцук, Анна Дайзенрот, Іван Рачинський — члени Управи. Контрольну комісію очолив Корнило Галушка, а членами її — Йосиф Ярема і Юрій Лонишин.

Після вибору Управи предсідник зборів попросив до слова головного організатора УНС В. Оріховського. Головний організатор говорив про загальний стан УНСоюзу — про його організаційний і господарський стан. Він заявив, що фінансово УНСоюз добре розвивається, але зате його організаційні здобутки менш задовільні. До сповільнення організаційних здобутків спричинилися невідрадне економічне положення країни, а теж непорозуміння в українській громаді. Але головний організатор висловив надію, що все це є переходовим, що в громаді наступить порозуміння і згода, і тоді секретарям буде легше працювати та організувати членів до УНСоюзу. Назакінчення В. Оріховсь-

(Продовження на ст. 3)

У світі

ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД подав до публічного відома, що з його доручення відповідні офіційні єгипетські чинники розпочали доставляти зброю до республіки Чад. Зброя призначена повстанцям під проводом колишнього міністра оборони Чаду Гіссена Габре. В громадянській війні, у якій Габре очолює одну частину суспільства, взяла участь Лівія, яка прислала своїх вояків, зброю й усі інші засоби до ведення війни; наслідком того сторона, яку підтримала Лівія, а за нею стоїть Москва, зайняла столицю й насадила свій уряд. Проти противників того уряду почалася терористична акція. Останні інформації з Чаду подають, що туди прибули совєтські старшини вишколювати місцевих вояків. У слід за тим цілий ряд африканських країн висловили застереження проти тих подій в Чаді й почали робити протизаходи.

НА ПОГРАНИЧЧІ Франції й Німеччини, недалеко Штрасбурґу відбулися чергові розмови між президентом Франції Валері Жіскар д'Естеном і канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Шмідтом. В тих розмовах порушено всі актуальні питання, починаючи від загального положення у світі, а кінчаючи цілим рядом дрібніших справ. Після тригодинної розмови пресова служба обидвох сторін повідомила, що у висліді тих розмов „осягнено повну однозгідність в оцінці міжнародної ситуації". Зате ствердженo розходження у становищі до різних проблем в Европейській господарській спільноті. Зокрема, коли йдеться про аграрні справи, то Західня Німеччина заступає потребу зміцнення товарообороту між всіма членами спільного европейського ринку, а Франція обстоює потребу захисту деяких ділянок перед чужою конкуренцією. Особливу увагу присвятили обидва учасники розмов справі допомоги в зброї для партизан в Афганістані й Анґолі, яку заповіли американські чинники.

У ЛИВАНІ знов убито двох бійців з військової формації ОН, яка має боронити південний кордон між Ливаном і Ізраїлем та порядку й спокою в надграничному районі. Припускають, що ті вояки загинули наслідком обстрілу артилерією християнських військових відділів, які під командою майора Саада Гаддада керують південною частиною Ливану, де живуть переважно християни. Дотепер загинуло 52 вояків ОН в Ливані.

ВСІХ ПАСАЖИРІВ схопленого пакістанськими терористами літака, які були ісламського віровизнання, після звільнення перевезено до Мекки, щоб їм дати змогу подякувати Аллахові за звільнення. З двома американцями є чималий клопіт. Один з них мав у часі своєї неприсутности в ЗСА судову розправу, на якій лава присяжних вирішила віддати його під суд за участь у торгівлі наркотиками. Є ним Крейґ Ричард Клаймор з Ню Йорку, який тепер перебуває у Сирії, і американське міністерство закордонних справ (Державний департамент) звернулося з проханням до сирійського уряду, щоб його покищо примістити в тюрмі аж до звернення американського суду про його репатріяцію до ЗСА для відбуття суду. Другий — Лоренс Кліфтон Манґум виявився взагалі не-американцем, а канадцем, який леґітимувався фальшивим американським пашпортом. Вдійсності є це канадець Дж. Лом, засуджений на сім років тюрми канадським судом за нелеґальний ввіз і продаж наркотиків у Канаді. Лом утік з тюрми, придбав собі фальшивий паспорт, і припускають, що він далі займався справами, пов'язаними з наркотиками.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНСТВО НОВОГО Китаю розіслало коментар до пропозиції Леоніда Брежнєва відбути зустріч із президентом ЗСА Роналдом Реґеном. Китайський коментар називає пропозицію Брежнєва „звичайною ґіпокризією", „старим трюком тільки з новою наліпкою". Китайське інформаційне аґенство висловлює погляд, що пропозиція Брежнєва викликана внутрішніми й зовнішніми трудношами СССР і наставлена тільки на пропаґанду і її ціллю є знову вманеврувати Вашінґтон у безплідні пертрактації й під прикриттям тих пертрактацій далі провадити свою аґресивну політику. Крім цього ціллю Москви є при допомозі таких зустрічів і розмов ширити розходження у західньому таборі, а головно між ЗСА і їхніми західньоевропейськими союзниками. В інших матеріялах китайське інформаційне аґенство передає цілий ряд внутрішніх інформацій про перебіг XXVI З'їзду КПСС.

НА ЗАСІДАННІ адміністрацій комісії ОН, яка підготовляє чергову конференцію південь-північ, представник Куби Хозе Вієра Лінарес, заступник міністра закордонних справ, поставив пропозицію, щоб чергова нарада відбулася в Гавані, столиці Куби. Представник ЗСА Джералд Герман рішуче протиставився тому й заявив, що в Гавані така конференція відбутися не може з огляду на контроверсійну політику Куби та на її диверсійну діяльність у світі. Коли ж делеґат Куби й надалі наполягав на тому, а Совєтський Союз і його сателіти підтримували пропозицію Куби, представник ЗСА заявив, що в разі відбування тієї конференції на території Куби ЗСА не братимуть участи в ній. Представник ЗСА запропонував замість Гавани Женеву, Швайцарія.

В Америці

НЕЩОДАВНІЙ ОПИТ ПОМІЖ американцями, про їхню думку щодо зросту кількости злочинів у Америці, виявив, що більшість опитаних уважають потрібним ввести знову кару смерти за вбивства: за карою смерти висловилося 65 відсотків опитаних і всього 24 відсотки сказало, що вони проти смертної кари. Більшість опитуваних також твердять, що охорона безпеки громадян поліцією не є достатня ; що в порівнянні з минулим роком злочинність зросла; що більшість з людей достосовується до життя в цьому кліматі злочинів у той спосіб, що не виходить вечорами з дому, або йдуть не одинцем, а принаймні подвоє; що більше не носять дорогих (золотих) прикрас, виходячи з дому; і аж 79 відсотків опитуваних сказали, що вони не беруть зі собою готівки, або ж беруть її в дуже малій кількості. Опитування перевів журнал „Нюзвік" телефонічним способом серед понад тисячі осіб на всіх ЗСА.

У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ ОСВІТНЯ МІСЬКА рада ухвалила знести закон, який наказував місту транспортувати школярів автобусами з одного шкільного дистрикту до іншого для расового збалянсування школярів, щоб не було сеґреґації білих від чорних і навпаки. Батькам оголошено, що вони можуть забрати своїх дітей з тих шкіл, куди їх примусово возилося, вже 10-го квітня, або зачекати з перенесенням дітей до іншої школи, близької до місця замешкання, аж на кінець семестру. Шкільна рада міста вела довгу, бо 17-річну, боротьбу з різними групами цивільних свобід, щоб закінчити примусове транспортування, і нарешті з дозволом суду вдалося впонеділок,16-го березня, знести цей закон.

В СТЕЙТІ ДЕЛАВЕР ВИТВОРИВСЯ „сприятливий клімат" для великих немісцевих банків, що їх губернатор цього стейту П'єр С. Дю Понт четвертий тепер намагається привабити до Делавер з інших місць Америки. Головною приманкою для таких банків переселитися до Делавер є новий стейтовий закон, що дозволяє банкам підносити проценти на позичках вгору без горішньої „стелі"; підносити проценти (інтерест рейт) ретроспективно; накладати ці „інтерест рейт" по різному в різних випадках, а не уніформовано; числити необмежені проценти за кредитові картки споживачам і позбавляти права власности на доми тим споживачам, які заборгуються за кредитові картки і не сплатять боргів на термін.

СЕНАТСЬКА БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ пропонує зменшення федеральних видатків навіть у більшій мірі, як це пропонує сам Президент. Ця комісія вже розпочала такий бюджет опрацьовувати, пишучи відповідне законодавство, про яке сенатори кажуть, що це буде найбільш далекойдуче урізування федеральних програм в історії цієї країни.

Будується третій Пансіон ім. І. Франка в Торонто

Дирекція Т-ва Український Дім для Старших у Торонто повідомляє українське громадянство, що ще восені 1980 року розпочато будову нових приміщень для сеньйорів української громади при Вінстон Черчілл булеварді у Міссіссаґа — Торонто Захід.

Новий пансіон, проєкту відомого українського архітекта І. Стецури, складається з 50-ти апартаментів, як і 50-ти приватних кімнат. У ньому можна буде замешкати вже у жовтні цього року.

Крім мешкальних кімнат будуть теж: каплиця, бібліотека, музей, триповерхова теплярня (зимовий город), їдальня, розвагові залі, залі на зайняття, на фізіотерапію і багато іншого.

Ці приміщення будуються на 11-акровій площі, на якій уже є сад, яринний город, пасіка, альтани, фонтан, квітники та в проєкті рибний став.

Будова цих приміщень та устаткувань коштуватиме коло чотири мільйони долярів. Певна частина української громади вже склала на цю ціль півтора мільйона долярів, як також посвятила необмежену кількість дарованих годин праці в різних ділянках.

Фрагмент нового Пансіону ім. Івана Франка

Із уваги на це, що для завершення побудови потрібно ще поважну суму грошей, Дирекція Т-ва звертається до всіх добродіїв і прихильників допомогти своєю так моральною, як і фінансовою підтримкою це корисне діло завершити. Всі пожертви є звільнені від доходового податку(інком текс)

Усі запити в справі будови нових приміщень, як також і пожертви слід скеровувати на адресу Пансіону ім. Івана Франка при 767 Роял Йорк Ровд, Торонто, Онтаріо, тел: 239-7364.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Мобілізація за „единую и неделимую Россию"

В днях 26-27-го лютого 1981 року, в одній з конференційних заль американського Конґресу, відбулося зібрання російських монархістів-царистів з метою ведення політичних дій в обороні „російських історичних традицій, які почалися із заснуванням Русі в 862 році" та за відновлення „національної Росії", цебто привернення царату російській імперії.

Після 63 років по усуненні царату існують ще такі російські еміґранти, які не тільки що мріють про повернення нелюдяного царизму, але ще знаходять політичну піддержку в деяких американських конґресменів і сенаторів, які напевно не знають або не хочуть знати суті московського історичного імперіялізму і колоніялізму.

Як можна було сподіватися, всі доповіді, виголошені на тому зібранні, були просякнуті екстремістичним російським націоналізмом. Прелеґенти не брали до уваги навіть факту існування не-росіян в СССР, факту, що його теперішній Совєтський Союз, хоч і не хоче, але „визнає", дозволивши на існування неросійських, національних маріонеткових республік, і признаючи, що неросійське населення СССР перевищує числом росіян.

Тому було дещо дивним, що між учасниками цього зібрання були нібито представники від інших народів: поляків, кримських татар, українців, узбеків козаків; хоч треба додати їхні виступи і погляди в ніякому разі не покривалися з виступами і поглядами російських монархістів. Думаємо, що та участь „націоналів" була зааранжована для замилювання очей американцям, мовляв, „з нами, прихильниками царизму, росіянами, є також інші народи Росії".

Цілий тон і дух того зібрання був у цілості „проти сепаратистів" і маркантно протиукраїнським. І цей факт не повинен би залишитися байдужим для української громади.

Ще іншою знаменною характеристикою російського спектаклю у Вашінґтоні була майже цілковита відсутність представників нової ліберальної російської еміґрації, головно тих, які діють в обороні прав людини в СССР, з виїмком одного доповідача, який говорив про совєтський ґеноцид і згадав українців, як жертву того злочину.

Але позатим ціла програма була звернена для ославлення царської Росії та проти „розчленителів" тієї Росії, до боротьби з якими закликали всі промовці. Далі у промовах звеличувано російську культуру, говорено про великі багатства „Росії" та про „свободолюбність" російської духовости.

Деякі з промовців радили впливати на американський Уряд, висловлюючи пересторогу не „піддержувати сепаратистів", головно в урядових американських радіомовленнях, звернених до неросійських народів СССР.

З погляду історії це зібрання виглядало на конґрес людей, які спали глибоким сном протягом останніх шістдесяти років і тепер щойно прокинулися й ударили на тривогу для рятування тієї Росії, яку вже до вибуху большевицької революції в 1917 році в цілому світі називано „тюрмою народів".

Одначе з практичного боку, це зібрання не можна легковажити, особливо українцям, бо ціле вістря цієї нової російської політичної коаліції є звернене особливо проти українців, бо українці з усіх неросійських народів у вільному світі є найчисленнішими і найкраще зорганізованими.

Вже цей факт, що на це російське зібрання прибув один із сенаторів зі західнього стейту ЗСА, де немає російської еміґрації, є дуже вимовним, як вимовним є факт, що також різні конґресмени понадсилали привітальні листи, вітаючи „борців за свобідну Росію".

Одним з важливіших починів нової російської коаліції, згідно з думкою організаторів, будуть старання про перегляд закону про „Тиждень Поневолених Націй" для включення в цей закон „поневоленої Росії", або якщо б це не вдалося, — тоді вимагати уневажнити його.

Виглядає, що понад півстоліття російська еміґрація царського покрою спала безтурботним сном і щойно тепер, з приходом до влади консерватистів у Вашінґтоні царські недобитки почали виходити з політичних закомірків і шукати американських „покупців" на свої застарілі товари-концепції.

Іван Кедрин

ЗАНЕПАД І ЗРІСТ ПРЕСТИЖУ АМЕРИКИ

Коли Роналд Реґен проголосив „оновлення Америки", як своє виборче гасло і головне завдання у випадку виборчої перемоги, то це „оновлення", безперечно, стосувалося також відбудови престижу Америки в очах усього міжнародного світу. Занепад престижу Америки був такий очевидний, що його — свідомо чи підсвідомо — відчували й широкі маси американського суспільства. Ця свідомість чи підсвідомість створювала гнітючий настрій, яскравим висловом його був вислід виборів 4-го листопада минулого року. Коли на всіх 50 стейтів ЗСА Роналд Реґен здобув 46, то це був своєрідний феномен, бож Демократична партія, „партія народу", була завжди сильніша, численніша й популярніша, і в її руках були за останньої каденції як Білий Дім, так і обидві палати Конґресу.

Одною з найбільш характеристичних рис американців є почуття гордости за свою національну (і державну) приналежність. Це таке сильне почуття гордости, що, відомо, довело до своєрідної арогантної поведінки американських бизнесменів, вояків і туристів, яка не придбала Америці багато симпатій. І коли режим ісламських фанатиків в Ірані під проводом „імама" аятолли Хомейні зважився на захоплення силою американської амбасади і в'язнення 52-ох її членів впродовж 444 днів, то це був страшний поличник для кожного американця. Він знав і відчував, що іранці ніколи не зважилися б на таке діло, якби Америка не втратила свого міжнародного престижу. І ввесь світ знав, що СССР ніколи не зважився б на збройну окупацію Афганістану, якби не безкарність, з якою зустрінувся був експорт комуністичної революції в Анголі, Етіопії, Південному Ємені — безкарність походу совєтського імперіялізму.

Ніщо не діється без причини, і ступінь державного престижу залежить так само від людей, як і кожне діло. Престиж — поняття абстрактне, але воно має величезне реальне значення, як безліч інших абстрактних понять: любов і ненависть, гнів і пімста, жадоба влади і безскрупульність. Джіммі Картер, особисто людина чесна, побожна, найкращих замірів, підірвав престиж своєї батьківщини цілою низкою помилок і промахів, з важливости яких не здавав собі справи. Оточився маленькими людьми зі своєї маленької рідної Джорджії на базі особистої приязні й симпатії. Його перший директор бюджету Берт Ленс мусив зректися під натиском публічної опінії, обуреної виявленими його грошовими махінаціями. Його перший державний секретар не здобув собі авторитету в міжнародному світі, бо був дипломатом пересічної чи нижче пересічної кляси з гарними манерами і принциповим нахилом до компромісів, що зручно використовувала Москва. Амбасадор ЗСА до ОН за Картера чорний пастор Янґ скомпромітував свого Президента і країну такими заявами, як те, що військо червоної Куби в Африці (Анголі, Етіопії) є „стабілізуючим елементом". Скомпромітував Президента і країну рідний брат Джіммі Картера Биллі своїми „позичками" у Лівії, однієї з найрадикальніших і антиамериканських арабських країн. Не міг приспорити престижу Америці й відомий всьому політичному світові хронічний конфлікт між державним секретарем Венсом і дорадником у справах крайової безпеки Збіґнєвом Бжезінським. Сам президент Картер складав бундючні заяви щодо готовости до збройної оборони обширу Перської затоки без попереднього порозуміння із союзниками з Атлантійського бльоку (НАТО), яких згодом таврував за ніби брак солідарности.

Таких і їм подібних причин було чимало і хоч пересічний американський громадянин, може й не визнавався на них, але відчував, що тут щось не в порядку. І голосував за Реґена, відкинувши перестороги демократів, що вибір Реґена — це „риск", бо, мовляв, він є „палієм війни" та реакціонером у соціяльно-економічних справах. Роналд Реґен виграв і урядує, як 40-ий з черги президент ЗСА, недовго, заледве два місяці. Але цього короткого часу було досить, щоб розгорнувся вже процес „оновлення" Америки у ділянці її престижу з прерізних причин. Перед усім Реґен оточився людьми, серед яких є справжні індивідуальності й першорядні фахівці своїх ділянок. Віцепрезидентом став колишній амбасадор ЗСА в ОН і амбасадор у Пекіні, державним секретарем став недавній головний командант збройних сил НАТО, тип генерала-дипломата, секретарем (міністром) скарбу став президент найбільшої у світі інвестиційної корпорації, секретарем військових справ — завзятий противник розпучнявілого бюрократичного апарату, але водночас рішучий прихильник зросту видатків на оборонні цілі; амбасадором ЗСА в ОН стала недавня професорка права в Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні. І всі без винятку члени Уряду Роналда Реґена визнають його засадничу філософію: викорінити в американців „в'єтнамську психозу" — страх перед вплутанням Америки в будь-яку збройну акцію в обороні загроженої комунізмом країни, переконати Москву, що надалі вона не зможе безкарно і гладко продовжувати свій імперіялістичний похід безпосередньо чи руками свого сателіта Куби; відновити віру американців у себе самих та переконати світ, що ЗСА не перестали бути найсильнішою великодержавою.

І вже є перші познаки зросту американського престижу. Леонід Брежнєв у своїй бундючній чотиригодинній промові на недавньому конґресі Компартії СССР висловив бажання зустрінутися з Реґеном. Знову ж Реґен не відкинув тієї пропозиції, навпаки, „привітав" саму ідею такої зустрічі, але заповів, що спершу мусить порадитися зі своїми союзниками. Британський прем'єр Марґарет Тачер заявила під час своїх відвідин у Білому Домі, що „ми є з вами". Становище Александра Гейґа у справі експорту комуністичної революції Кубою до Ель Сальвадору доказало, що змінився тон американської закордонної політики. Зроблено у цьому короткому часі добрий початок. Різне може статися, але на базі надзвичайно обережного критицизму лідерів ліберального крила Демократичної партії і надзвичайно прихильних голосів міжнародної преси можна твердити, що справді ми є свідками процесу оновлення Америки.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Фотовиставка Е.Анціса в ОМУА

Це було відрадним явищем, що 1-го лютого ц.р., в галерії ОМУА в Ню Йорку була відкрита виставка чорно-білих і кольорових світлин вихідця з України, уродженця Києва, Еміля Анціса, під заголовком: „Україна в світлинах". Може ця виставка матиме вплив на наших світливців у розсіянні, а теж — на молодших фотографів чи початківців, щоб і вони взялися до організаційно-творчої виставково-мистецької діяльности. Тоді ж бо, коли в ЗСА і в цілім світі діло мистецької фотографії розвивається і міцніє з кожним роком, у нас ця справа наче завмерла, бож у 70-их роках була вона на зовсім добрій дорозі: заіснували було в нас, хоч і нечасто, фотографічні виставки; була організація аматорів-світливців.

Однак з бігом часу, замість розвиватись буйніше, якимсь дивним і незрозумілим збігом обставин на ниві мистецької світлини вся активність громадсько-мистецького характеру принишкла і розпочався небажаний і шкідливий застій.

А тим часом в американському житті, наприклад, у Ню Йорку, повстав ряд фотографічних ґалерій, у яких постійно відбуваються виставки світлин, що їх американці з чим раз більшим запалом купують і збирають, створюючи навіть цілі колекції світлин.

В виставці Е.Анціса, який відчуває красу довкілля, були чорно-білі знімки більшістю. Тут переважали краєвиди літом чи зимою; деякі експериментальні речі; портретів майже не було. Крім мистецької вартости, світлини Е.Анціса мають особливу принаду і цінність тим саме, що всі вони відображають чар і красу нашої незабутньої України.

На перший плян вибиваються світлини старовинних памяток, як церков, манастирів, укріплень і фортець. Варто було побачити в його відтворенні „Володимирський собор", чи „Дзвіницю Лаври", а головно „Видубицький манастир".

На другому місці треба поставити краєвиди взимку чи влітку Карпат із замріяними далями. Самозрозуміло, що всю вашу увагу привертали такі речі, як „Фортеця у Хотині" чи в Кам'янці Подільському. А вже далі можна було милуватись його деревами над водою, засніженими смереками і лісами, селами рідними і полями українськими.

Технічне виконання світлин дуже дбайливе. Модерного чи сучасного підходу до композиції чи створення світлин в Анціса немає, бо його і не могло бути там, під московською кормигою. Його знімки радше клясичного стилю. На щастя, не стиль, а талант творить мистця.

Немає у Анціса фотографа теж сучасного і прецікавого світлення т. зв. „кловз ап", чи знімання зовсім зблизька відомою макросочкою. Це все зможе він виконувати вже тут.

Коли йдеться про деякі завваги глядача відносно виставки, то на першому пляні буде побажання, щоб його світлини були більші. Ви так дуже бажаєте побачити той славетний „Видубицький манастир" на світлині більшого розміру! Другим недомаганням, за яке важко світливця робити відповідальним, це кольорит світлин. Він технічно позаду барвистости західнього чи американського світу. Наприклад, зелена барва це чорно-зелена; синя чи блакитна терпить на анемію і т.д.

Однак у цілому ця виставка справляла дуже приємне і рідне враження, пов'язуючи нас із далекою омріяною батьківщиною. Самозрозуміло, що тем цих світлин, що їх привіз із собою Е.Анціс з України, не можна тут зреалізувати, а як і поїдете додому, то окупант не дозволить вам поїхати туди, де процвітає чар цієї краси. Тому світлини Е.Анціса мають свою одноразовість і за це ми йому вдячні.

Теодор Терен-Юськів

Володимир Душник

АМЕРИКА В ПРОТИДІЇ МІЛІТАРНИМ КРОКАМ СССР

Згідно з твердою постановою нового Уряду президента Реґена для протидії совєтським і кубинським авантюрам на Близькому Сході, Африці і Центральній Америці, ЗСА почали продавати різного роду зброю та воєнне приладдя для ряду держав, які можуть бути „на листі" Політбюра для швидкого й „безкровного" захоплення. Це рішення є також певним признанням вдячности Америки за постійний союз і підтримку політики ЗСА.

І так, Савдійській Арабії продано 62 літаки типу Ф-15, за це що ця країна втримує з Америкою добрі відносини, як також для забльокування доступу Совєтського Союзу до джерел нафтової ропи потрібної Заходові.

У справі Ель Сальвадору, Вашінґтон перестеріг Кастра, що американський Уряд „накреслив лінію" проти постачання зброї та субверсійних дій у Центральну Америку. Так президент Реґен, як і державний секретар Гейґ, рішучо заявили, що Америка „мусить зустріти чолом-до-чола" совєтську загрозу для американських союзників і для американських національних інтересів.

Упадок шаха Різи Паглеві в Ірані, совєтсько-московська окупація Афганістану, марксистський переворот в Етіопії, інспірована Москвою боротьба у стратегічному Північному Ємені — послужили причинами у рішенні Америки продавати зброю для цих держав.

Це рішення охоплює також продаж ракет, танків для перевозу бензини, літаків-перехоплювачів, комплектні радарові станції тощо.

Як відомо, Савдійська Арабія є найбільшим експортером нафти до ЗСА і тому американський Уряд рішився на продаж тих монаймодерніших літаків цій країні. Але Савдійська Арабія є також смертельним ворогом Ізраїля, який є союзником Америки. Тому Америка дала Ізраїлеві 600 мільйонів долярів додаткових кредитів для закупівлі 15 або й більше літаків типу Ф-15.

Для Марокко Уряд ЗСА продав 108 танків Паттона типу М60-А3 за 182 мільйонів долярів, що, звичайно, не подобалося сусідам Марокко в Північній Африці, зокрема Альжирії, яка відіграла дуже важливу ролю у звільненні американських закладників з Ірану. Тому Уряд ЗСА хоче продати Альжирії шість військових літаків-транспортів типу С-130.

Ще за президентури Картера Йордан закупив 100 танків Паттона за 160 мільйонів долярів, але тепер Уряд ЗСА хоче ще додатково продати 100 танків. Договорення наступить тоді, коли Йордан вкоротці відвідає державний секретар Гейґ з черги ряду відвідин інших країн на Близькому Сході.

Мехіко також закупив 12 літаків-бойовиків типу Нортроп Ф-5 в ціні 5 мільйонів долярів. Ця закупівля іде по лінії модернізації мехіканських збройних сил.

Вкінці, ЗСА рівнож здобули права на побудову або уліпшення летовищ і морських пристаней у Сомалії, Кенії і Омані над Перською затокою та Індійським океаном.

Одним словом, Америка є рішена на всякі можливості і навіть небезпеки, щоб захистити і оборонити ці держави, які є в союзі з ЗСА, і яким загрожує потенційна небезпека з боку Москви.

Не диво, що Брежнєв старається за всяку ціну зустрітися з президентом Реґеном, щоб йому „пояснити миролюбну політику СССР". Але покищо Реґен не дуже спішиться прийняти „щирі" запросини „товариша" Леоніда Ілліча.

Настирливе проникання СССР у світі

Київ (Л.К.). — Одним із багатьох різнозасібних проникань впливів Совєтського Союзу поза кордони їхнього „ґосударства" є безустанний обмін студентами, що пособляє їхнім узурпаторським цілям.

Ось у Київському політехнічному інституті 45 випускників із двадцяти держав країн поза кордонами СССР, одержали дипломи, — інформує совєтське пресове аґентство РАТАУ. Один із градуантів цього інституту Тольба Бельгассем, мешканець Альжирської Народної Демократичної Республіки заявив, що, навчаючись тут, вони набули багато знання та що вже багатьох із них запрошено працювати у металюргійному заводі в місті Аннаба, збудованому — „при сприянні Радянського Союзу". А в дальшому, ствердивши, що „безкорислива" допомога СССР — „сприяє економічному розвиткові нашої країни", — Т. Бельгасем сказав, що ця допомога саме і є прикладом „практичної реалізації ленінської ідеї, пролетарського інтернаціоналізму, про що говорив у звітній доповіді ЦК КПРС XXУI з'їздові партії товариш Л. І. Брежнєв".

РАТАУ у дальшому повідомляє, що базуючись на інформації Міністерства вищої і середньої спеціяльної освіти УССР, всього в Україні підготовлено при-

(Закінчення на стор. 4)

Петро Стерчо

СТЕПАН КЛОЧУРАК (1895-1980)

(У першу річницю смерти міністра оборони Карпатської України)

(3)

В часі свого існування, Ґуцульська Республіка втримувала взаємовідносини тільки з Українською Народною Республікою; зносини з іншими сусідами з огляду на воєнний стан були перервані; зате в ній нормально функціонувала вся адміністрація, зокрема не переривано навчання в школах, яке, очевидно, було змінене з мадярсько-мовного на українсько-мовне. Прохарчування було забезпечене обміном дерева за хліб, цукор тощо з Україною. З деревом їздив на Україну сам старий Клочурак. Військову й поліційну службу виконували всі гуцули, які відбули військовий вишкіл і повернулися з війни.

Тоді коли чехи почали займати Пряшівщину і Ужгородщину вже в кінці грудня 1918 року й на початку січня 1919 року, більшість території Закарпаття перебувала в стадії нез'ясованости. Щоправда, мадярські війська ще перебували навіть за часів режиму Бейлі Куна в квітні 1919 р., але вже 8-го травня 1919 р. в Ужгороді рішено долучитися до голосу американських русинів, щоб у ситуації неможливости бути інтеґральною частиною Української Держави, українське Закарпаття увійшло в склад Чехо-Словаччини на базі міжнародно ґарантованих міжнародних прав. Про це рішення доніс вістку до Ясиня приятель Степана Клочурака Євген Пуза, який поінформував гуцулів, що до цього рішення долучив свій голос д-р Юрій Бращайко від Центральної Руської-Української Народної Ради. Відтоді почали чеські війська під кермою французького генерала Еннока займати територію Карпатської України. На сході, в порозумінні з альянтами, румунські війська з Сиготу почали наступати на решту Гуцульщини, й 11-го червня 1919 року перевели арешт членів уряду й парляменту Гуцульської Республіки.

Степана Клочурака як провідника гуцулів і голову Гуцульської Республіки румуни відвели до Брашова й там тримали під спеціяльним арештом, з якого витягнула його дипломатична місія Української Народної Республіки в Букарешті. Згодом він долучився до частин гуцулів, що їм під проводом Василя Климпуша й Дмитра Німчука вдалося було прорватися до Галичини, звідки Гуцульський Курінь включився в боротьбу в лавах Армії Української Народної Республіки.

Аж до кінця цієї боротьби Степан Клочурак поділяв долю українського вояцтва, включно до короткого почесного обов'язку служити охоронною частиною Головного Отамана Симона Петлюри. Вкінці листопада 1919 року Степан Клочурак зі своїми живими ще іншими 17-ма гуцулами опинився в Богуміні, в Чехо-Словаччині. По відбутті тритижневої медичної провірки в грудні, 1919 року, він повернувся до Ужгороду, де вже закріплювалася адміністрація Тимчасової директорії автономної Підкарпатської Русі, на чолі з Григорієм Жатковичем.

Директорія була іменована президентом Чехо-Словаччини Томою Масариком 12-го серпня 1919 року і до неї входили також о. Августин Волошин, д-р Юрій Бращайко, д-р Омелян Торонський та о. д-р Василь Гаджеґа. Від того часу Степан Клочурак впірнув у вир політичного життя автономної Підкарпатської Руси.

Після того, як 30-го червня 1920 румунські окупаційні війська остаточно відступили з Ясиня і Гуцульщини, крім стародавного карпато-українського міста Сиготу з чотиринадцятьма чисто українськими довколишніми селами, що їх на підставі Тріяновського договору приділено до Румунії, — Степан Клочурак розгорнув своє промислове підприємство, загосподарився і почав вести свою діяльність у нових державно-політичних обставинах.

Доцінюючи ролю політичних партій у справжній демократичній країні, вже в 1920 році він заснував разом з Євгеном Пузою і Яцком Остапчуком Соціял-Демократичну партію Підкарпатської Руси, як цілком самостійну партію, не зв'язану, ані з чехо-словацькими соціял-демократами, ані з Другим Інтернаціоналом. Він був активний у цій партії аж до часу заснування добре фінансованої одноіменної політичної партії, як філії чехословацької соціял-демократичної партії, в якій згодом проявили свої політичні впливи Юлій Гуснай, як сенатор до Чехо-Словацького парляменту, та Юліян Ревай, як посол до того ж парляменту з рамени тієї партії.

Степан Клочурак співпрацював деякий час навіть в органі цієї партії „Вперед", бо ішлося йому про те, щоб відвернути бідніше населення від комуністичної пропаґанди. Тому то й сучасні совєтські видання не прощають цієї діяльности Степанові Клочуракові. Колись воював він проти большевицької аґресії на золотистих ланах Винниччини й Кам'янця Подільського, а тепер іншими методами він вів цю саму боротьбу з Ясиня на всьому Закарпатті.

В душі Степан Клочурак ніколи не був марксистом ані соціялістом, проте він мав велике почуття соціяльної справедливости й бажав піднести добробут карпатоукраїнського населення шляхом кращого господарського розвитку країни. Тому завжди і всюди поборював він чужонаціональний елемент, який приїздив на Закарпаття тільки на те, щоб використати багатства для своєї користи, не даючи майже нічого місцевому населенню взамін. Щоб здобути сякий-такий вплив на чехо-словацьку політику в Карпатській Україні, Степан Клочурак вступив до Аґрарної партії, а в 1934 році разом із проф. Августином Штефаном, Юрієм Перевузником і іншими створив Українську фракцію в лоні цієї партії та почав видавати тижневик „Земля і Воля", що був уже тоді друкований українським фонетичним правописом. Ця фракція здобула значні успіхи у виборах до крайової репрезентації та до міських і сільських рад у виборах у 1935 році.

Коли 9-го травня 1920 року в Ужгороді кладено перші фундаменти під „Просвіту", то Степан Клочурак брав активну участь у тому загально-народному ділі та ввійшов у склад першої Головної управи, що її очолив д-р Михайло Бращайко. До Управи входили також такі визначні постаті, як о. Августин Волошин, проф. Августин Штефан, о. Василь Такач (пізніший єпископ Пітсбурзький), д-р Микола Долинай, о. Володимир Шуба, о. д-р Василь Гаджеґа, о. д-р В. Желтвай, Порфір Медвідь, д-р Мирон Стрипський та інші.

(Продовження буде)

Виступ Караванського в „Літературній Сценці Сатири"

Сатира - відомо - представляє неґативні явища людської дійсности звичайно в дещо деформативній формі, щоб їх осмішити та викпити, маючи на увазі моралізаторсько-дидактичну ціль.

Перші автори цього ґатунку літературної творчости — це Люціль, Горацій, Персій, Ювеналь, Еразм з Ротердаму й інші.

Сатира взагалі трактує світ, як збір джерел насміху; до речі „Вишневі усмішки" — це були більшістю насмішки, і тому Остап Вишня мусів за них заплатити засланням: у совєтській дійсності немає місця на сатиру.

М. і. сатира мусить мати висококультурного споживача. Слід признати, що на західніх землях у кінці двадцятих і початку тридцятих років українська сатира мала великий успіх, чого доказом був „Вертеп наших днів" Ле-Ле (Льоня Лепкого) і Галактіона Чіпки (Романа Купчинського). та журнали гумору і сатири „Зиз" і „Комар", зв'язані з іменем Едварда Козака, який і тут в ЗСА продовжує цю славну традицію своїм дотепним „Лисом Микитою" вже понад 30 років.

Сатира — це, так сказати б, сестра гумору. Нахил до реагування сміхом на життєві явища та стрімління шукати і творити підйоми сміху — це становить гумор. Гумор у мистецькій подачі — за Кляйнером - це наче піднятися понад звичайний сірий світ на животворні вершини, освітлені й зогріті теплом серця.

Не інакше підходить до сатири і гумору Святослав Караванський, на що, до речі, вказують його сатиричні вірші; і ось він вирішив улаштувати вечір сатири-гумору у Вашінґтоні. (С.Караванський живе поблизу столиці ЗСА). У розмірно недовгому часі автор збірки віршів „Сутичка з тайфуном" успів познайомитися з кількома особами, які плекають і виконують сатирично-гумористичні твори на сцені, і договоритися з ними відносно виступу. Святослав Караванский з природи симпатяга і тому з організацією ансамблю справився швидко і легко.

В неділю, 22-го лютого ц.р., відбувся у Вашінґтоні вечір сатири, гумору і жартівливого танцю. Слово про український гумор виголосив М.Францужeнко. Добре опрацьований текст слухачі прослухали з цікавістю.

Програму побудовано за зразком літературних сценок сатири, де домінує слово. Не без того, що Караванський, як відповідальний за програму, вирішив переплести її точками театрального характеру. Використано сатирично-гумористичні тексти — О.Вишні, С.Підкови, М.Понеділка, Ікера, С.Караванського й інших.

Виконавцями були: С.Караванський, В.Кулій і М.Францужeнко. У всіх виконавців помітні добра мова і вимова та подача на професійному рівні.

Із власними текстами двічі виступила Язичинська. Першу точку — виконала вона в сценічному пляні: грим, костюм, реквізит, у другій точці достосувалася до форми виконання решти сатириків.

Гумористично-гротескова сценка „На базарі" у виконанні ансамблю „Сопілка" подабалася під хореографічним поглядом і самого виконання. Ця сценка дала нам уявлення видовища оспіваних спудеїв і скоморохів. Якщо б у Вашінґтоні була театральна студія, очевидно цей образ можна було б ще поширити і створити враження справжнього базару з різними живими типами, включно до характерного базарного гамору, не згадуючи відповідного сценічного оформлення.

Крім „Гуцулки" і „Гопака", ми побачили ще танок-гротеск „Танок ляльок" і жартівливу „Петрусю". Танки виконували: Андрея Карабін, Галина Козак, Осип Весоловський та Анатоль Гичко. Дівчата звернули на себе увагу під поглядом вроди, сценічного шарму та витончености рухів, жестів і міміки. Їхні партнери не лише поставні, але і добрі танцюристи. „Сопілці" акомпаньював на акордеоні Іван Матулис. У куплетах Ікера дуже подобалися Маруся Штинь-Домбчевська й Орися Штинь-Гевка — вона ж і керівник „Сопілки".

Публіка захоплювалася „дисидентською сатирою" і таким же гумором Святослава Караванського, у його текстах бо представлено большевицьку дійсність у „кривому" дзеркалі, хоч цю дійсність можна побачити у справжньому дзеркалі. Усіх виконавців вибаглива публіка столичного міста приймала рясними оплесками. Були аплявзи і при відкритій завісі для Язичинської. Програму з хистом вела Н.Гарасовська.

Одиниокий мінус — занадто скромна виглядом програмка по відношенні до мистецької цікавої програми. Уявляємо собі таку програмку, в якій крім точок програми вечора, були б дружні шаржі літератора і туші ґрафіка, докладніше карикатуриста, не згадуючи світлин цікавих фраґментів спектаклю.

Не дивлячись на це мале недотягнення, імпреза заслуговує на признання й особливе відмічення.

І.Дмитрів-Зарудський

Літературний конкурс ім.Лесі і Петра Ковалевих

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке насвітлення, при чому тему можна вибирати з будь-якого відтинку української історії.

Твори у трьох примірниках, переписані на друкарській машинці треба надсилати до 31-го грудня 1981 року. Допускаються до конкурсу теж друковані твори. Склад жюрі буде поданий своєчасно. На нагороди передбачено 800 долярів.

Заохочуємо письменників до участи та просимо надсилати твори на адресу: UNWLA 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003

Діловий Комітет

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність, дня 21-го січня 1981 року
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І БРАТ
бл. п.
ЮРІЙ АРТИМИШИН

Цією дорогою висловлюємо нашу найсердечнішу подяку та вияви нашої глибокої вдячности Рідним, Приятелям та Знайомим, що так численно взяли участь у похоронних обрядах та виявили своє співчуття словом та письмом, Всім, що зложили квіти і пожертви на Служби Божі, Всім, що замість квітів на могилу Покійного зложили пожертви на добродійні та культурні цілі, Всеч. о. Христофорові Войтині, ЧСВВ, пароховi церкви Чесного Хреста в Асторії за відправу Парастасу і Служби Божої, Всеч. о. Митратові Зенонові Злочовському, краянові Покійного, пароховi церкви св. Архистратига Михаїла у Філядельфії, за переведення похоронних відправ та щирі і зворушливі та повні змісту прощальні слова, Панам Миколі Галів та Орестові Питляреві за щирі прощальні слова по Парастасі в Ню Йорку та Мирославові Прокопові і Євгенові Стахову під час поминок у Філядельфії, Сестрицтву св. Анни за вмілу підготовку поминок, похоронним заведенням Томас Квін в Ню Йорку та пп. Насевичів у Філядельфії за вміле переведення похорону.

Пожертви на СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

І. і О. Балки, Родина Балків, Г. і М. Бакуменки, Родина Бачиків, І. і М. Галій, З. Ґловяк, Д. і С. Ґуралі, Родина Данилів, Ю. і Т. Данилів, М. і К. Дзиоба, М. і С. Звонок, А. Клос, Р. і Б. Ковалів, І. Когут, Ю. Когут, В. і Г. Круталевич, Л. Люба, А. і Ю. Лопатинські, Е. Михалевська, З. Михалевський, О. і М. Мотиль, О. Муссаковська, М. і О. Ортинські, М. Палюх, С. Парубчак, Я. і Н. Пастушенко, Родина Поритко, Л. і М. Прокоп, Я. Ставнича, О. і І. Строгм, М. і Я. Тимочко, О. і В. Тершаковець, М. і В. Чайковські, Д. і Хр. Черник, М. і П. Черник, О. Чубата,, Хор ім. Митрополита Андрея Шептицького, Д. Шумило, І. і Я. Щербанюк, О. і І. Юрчук.

Замість квітів на могилу Покійного зложили:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:

по $50.00 — М. і К. Смородські, д-р О. Черник, $30.00 — М. Пирський, $25.00 — Л. і М. Прокоп, по $20.00 — І. і Я. Закаляк, Я. Винницька, З. Михалевський, С. і С. Михайлишин, $10.00 — І. Бовцайло.

на ЦЕРКВУ СВ. АРХИСТРАТИГА МАХАЇЛА:

по $50.00 — О. і Е. Фаріон, З. Михалевський, д-р О. Черник, $30.00 — інж. Р. Банах, по $25.00 — О. і К. Дзюба, Л. і М. Прокоп, Е. Стахів, Д. Черник, по $20.00 — Л. і В. Артимишин, С. і М. Звонок, З. Михалевський, М. Палюх, О. і І. Строгми, М. Черник, О. Чубата, по $10.00 — І. Бовцайло, Д. Горбачевська, З. Маланчук, М. і О. Ортинські, Т. Фаріон, $5.00 — М. Роман.

на УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР у Філядельфії:

по $50.00 — інж. Е. і О. Фаріон, Д. Черник, д-р О. Черник, по $40.00 — І. Бовцайло, О. і Хр. Рейтарівські, по $20.00 — М. і С. Звонок, О. Муссаковська, О. і І. Строгми, І. і А. Рущицькі, по $10.00 — Д. Горбачевська, Л. Люба, І. Палюх.

на ТОВАРИСТВО СВ. СОФІЯ:

125.00 — І. і М. Галій, $20.00 З. Михалевський.

на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку:

по $50.00 — Н. Ісаюк з Родиною, Тритяків, Я. і О. Ставничі, $20.00 — Р. і З. Чайковські.

на СИРОТИНЕЦЬ в БРАЗИЛІЇ:

25.00 — К. і І. Гапій.

на ОБОРОНУ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ:

по $20.00 — Раїса Мороз, Н. Самокіш, Н. Світлична.

на СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД у БРАЗИЛІЇ:

$25.00 — 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку.

на СЕРЦЕВУ ФУНДАЦІЮ в Ню Йорку:

$65.00 Колеґи по фаху з бюра „Водного Постачання".

Нехай Всевишній Господь віддячить всім сторицею.

ЛЮБА — дружина
сини:
ЯРОСЛАВ СТАВНИЧИЙ з Родиною
ВОЛОДИМИР АРТИМИШИН з Дружиною
ЛЮБОМИР МУДРИЙ з Дружиною
сестри:
ОЛЕКСАНДРА ЧУБАТА з Родиною
ДАРІЯ ЧЕРНИК з Родиною
брат — БОГДАН АРТИМИШИН з Родиною

Округа УНС...

(Продовження зі стор. 1)

кий вручив плякету Анні Дайзенрот за приєднання 27-ми нових членів а другу плякету за здобуття третього місця в осінній кампанії. А. Дайзенрот у цій кампанії забезпечила членів на 47,500 долярів життьового забезпечення.

Після слова головного організатора відбулася дискусія над справами, які заіснували під час XIII Конґресу Українців Америки. Було поставлено декілька запитань головному організаторові, на які він відповів, а також пообіцяв переказати Екзекутиві УНС всі домагання, які поставили деякі присутні.

Збори закрив голова Округи М. Захарко, який подякував усім за участь та попросив присутніх на перекуску.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ повідомив, що саме тепер відбувається перегляд постави ЗСА до справи державної незалежности Намібії, донедавна називаної Південнозахідньою Африкою. Уряд президента Джіммі Картера визнав був представником державницьких акцій Намібії Південнозахідню народну організацію, сподіючись, що та організація стане справжнім репрезентаційним чинником. Одначе, та організація стала знаряддям Совєтського Союзу та Куби, і тепер ЗСА хотять підтримати ті елементи Намібії, які підтримує нарід і які поволі реалізують принципи державности.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 31-го грудня 1980 року відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, СЕСТРА, МАМА, І БАБУНЯ
бл. п.
ІВАННА ЛЕВИЦЬКА з Кохановських

Цією дорогою хочемо висловити нашу найсердечнішу подяку о. Шамбелянові д-рові Іванові Біляничу за переведення похоронних обрядів.

Всім, які ласкаво взяли участь у Парастасі й похоронах. За надіслані квіти, пожертви на Служби Божі, на Патріярший Фонд та на інші благородні цілі.

За особисті та листовні вислови співчуття у часі нашого смутку.

Рівнож щиро дякуємо п-ву Насевичам за взірцеве переведення похорону.

Хай Всевишній Господь нагородить усіх Вас своїми щедрими ласками.

ІВАН ЛЕВИЦЬКИЙ
АННА КЛОС
УЛЯНА МАГЕР
ЗЕНОН КОХАНОВСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДНІПРО" в Клівеленді, Огайо

з глибоким жалем подає до відома, що в суботу, 21-го лютого ц. р. відійшов у Вічність у Ленсдейл, Па., член-основник та довголітній голова

бл. п. мґр
ПЕТРО ҐОРДІЙЧУК

Замість квітів на свіжу могилу
складають:
на ВИДАННЯ КНИГИ ПРО ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА „НА СМЕРТЬ СПІВЦЯ КРАСИ УКРАЇНИ":

Хор „ДНІПРО" 60 дол., по 20 дол. — О. Мороз, О. Е. Садовський, Р. Трешньовський, Р. Кассараба, М. Світлик, Ю. Оришкевич, П. Колесницький, Е. Палка 15 дол., по 10 дол. — І. Оленчук, В. Пік, І. Полянський, С. Піхурко, О. Пукач, І. Місько, по 5 дол. — Д. Тимош, М. Палка.

На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:

по 20 дол. — інж. Р. і М. Грабець, М. і В. Кавка, О. Дуб 15 дол., по 10 дол. — В. Ільчишин, З. Шокалюк, д-р Б. і М. Футей, інж. І. і С. Фур, І. і М. Федьків.

У пам'ять Дорогого Шваґра і Вуйка
бл. п. інж. БОГДАНА РАКА
складаємо 100.00 долярів
на ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА в Гарварді.
Клявдія ОЛЕСНИЦЬКА з Дітьми

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Членами Клюбу, що 11-го березня 1981 р., відійшов у Вічність

сл. п.
Інж. БОГДАН РАК

довголітній Голова, член Управи та Голова Контрольної Комісії КЛК.

ВШановній Дружині, Братам та Родині сл. п. Дади, Управа і Члени Клюбу висловлюють глибокі співчуття.

Ділимося печальною вісткою з Рідними, Приятелями, Знайомими, що у вівторок, 17-го березня 1981 року померла після довгої недуги, на 83-му році життя, в одному з філядельфійських шпиталів,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ й ТЕТА

бл. п.
КЛИМЕНТИНА ЗИБЛІКЕВИЧ

ур. 26-го квітня 1897 р. в Радимні б. Перемишля, довголітня урядничка Союзу Кооператив, член УВО і багатьох товариств у Перемишлі.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 20-го березня ц. р., о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії, Па. при 109 Табор Ровд.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — у суботу, 21-го березня ц. р., о год. 9:30 ранку в церкві Царя Христа при Каюґа вул., а звідтам на цвинтар у Факс Чейсі.

В глибокому смутку:

ЕВГЕН — муж
ІГОР — син з дружиною ВІРДЖІНІЄЮ і дочками
ОЛЕГ ЕВГЕН — син з дружиною СТЕФАНІЄЮ і донечкою
ВОЛОДИМИР — братанич з дітьми у Перемишлі
ФРАНЦІСКА ЗИБЛІКЕВИЧ — кузенка з дочкою в Маямі
ІРЕНА ІЛЬКІВ — сестрінка в Канаді
ОЛЕКСАНДРА ШПИТАЛЬ — кузенка в Чікаґо
Ближча і дальша Родина в Краю, Польщі й Арґентині

Настирливе...

(*Продовження зі стор. 2*)

близно 45,000 спеціялістів для 120 закордонних країн, а в тому числі понад 8,000 для країн, які розвиваються. У цьому році у вищих учбових закладах України приблизно 3,000 студентів закордонних країн одержать дипломи.

Було б все гаразд, якщо б наука в СССР зводилася лише до технічного вивчення предметів, але на жаль, ці учбові заклади є нічим іншим як кузнями, які служать прополікуванням мозків. Студенти, вертаючись звідтіля до своїх країн, заражують марксо-ленінською ідеологією своє довкілля, що в результаті несе зі собою різного роду протиурядові маніфестації, повстання, заворушення, перевороти, та сьогодні скрізь по цілому світі поширені дії терюризму.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 10

Ім'я	Сума
В. Мельник, Торонто	$ 32.00
П. Филоненко, Лівонія	30.45
В. І. Пастушек, Свортмор	25.00
І. Ільків, Едмонтон	20.00
М. Орлич, Чікаґо	20.00
А. Троян, Чікаґо	20.00
Г. Мандюк, Нюарк	16.20
С. Влажків, Торонто	12.00
д-р М. Новосад, Ельжін	12.00
М. Хархаліс, Торонто	12.00
о. Б. Лозинський, Калґари	10.00
д-р А. Олесіюк, Лос Анджелес	10.00
д-р Б. Свистун-Рівес, Кліфтон	10.00
Ю. Цегельський, Маямі Біч	10.00
д-р М. Фішер-Слиж, Канкакі	9.00
І. Кохановський, Рівер Вейл	8.00
В. Сулжинський, Шарльотсвілл	8.00
М. Швед, Ред Форд	7.80
П. Вацек, Макокі	7.60
В. Бойчук, Елизабет	7.00
Я. Стасик, Детройт	7.00
др- С. Тимків, Салісбури	7.00
Г. Фірман, Озон Парк	7.00
П. і Н. Андрусів, Рівер Гед	6.00
М. Максимонько, Альґонквін	6.00
А. Фаль, Монессен	6.00
Я. Флюнт, Вінніпеґ	6.00
И. Мороз, Ляшін	5.20
В. Авраменко, Ню Йорк	5.00
І. Бішко, Савона	5.00
М. Гуляґроський, Маямі Біч	5.00
Л. Ґеорґієнко, Міннеаполіс	5.00
К. Денисенко, Вашинґтон	5.00
П. Зацевич, Відд. 465	5.00
В. Козак, Сілвер Спрінґ	5.00
А. Костюк, Міннеаполіс	5.00
Т. Левицький, Трентон	5.00
Ф. Медик, Петерсон	5.00
А. Міч, Назарет	5.00
П. Молодовіц, Кліфтон	5.00
д-р Ф. М. Наумик, Філядельфія	5.00
А. Попик, Пт. Плесент	5.00
П. Собко, Редфорд	5.00
К. Дармограй, Клівленд	4.20
М. Мурмило, Відд. 441	4.20
А. Баранник, Кергонксон	4.00
Г. Бура, Джерзі Сіті	4.00
Г. Гординська, Чікаґо	4.00
В. Дорощук, Норт Роялтон	4.00
Н. Кліш, Філядельфія	4.00
К. Панчесіне, Вудбайн	4.00
д-р В. Прокопів, Сенека	4.00
Л. Рол, Бервік	4.00
С. Теслюк, Філядельфія	4.00
Е. Филипович, Філядельфія	4.00
П. Фостяк, Чікаґо	4.00
А. Юриняк, Лос Анджелес	4.00
М. Ясеницький, Амберґ	4.00
Ю. Карпюк, Тандер Бей	3.75
Я. Сенишин, Ню Йорк	3.40
Т. Дзюбіна, Сімсбури	3.00
І. Джордж, Тандер Бей	3.00
А. Калюжний, Чікаґо	3.00
Р. Лесів, Вудбайн	3.00
М. Хоміцький, Спіонк	3.00
І. Шарки, Лонґ Айленд Сіті	3.00
І. Шило, Спрінґфілд	3.00
М. Білас, Парк Рідж	2.00
І. Лагола, Волес, Біксби	2.00
Р. Гарвас, Н. Версейлс	2.00
Г. Главацький, Парма	2.00
Л. Данилович, Елмвуд Парк	2.00
Ю. Демченко, Байон	2.00
К. Дзядек, Дірборн Гайтс	2.00
В. Івасютин, Йонкерс	2.00
М. Зелінський, Пассайк	2.00
Н. Карачевська, Йонкерс	2.00
О. Кіцак, Ляшін	2.00
В. А. Клебович, Ню Брітейн	2.00
Д. Коник, Ст. Кетринс	2.00
Г. Косовський, Вілмінґтон	2.00
Я. Красіцький, Детройт	2.00
В. Марущак, Кліфтон	2.00
А. Нестор, Гартфорд	2.00
Н. Перехрест, Міддбурґ	2.00
К. Підперигора, Детройт	2.00
Є. Піндичук, Скарборо	2.00
д-р З. Плітас, Торонто	2.00
І. Прийма, Ширлей	2.00
Д. Різник, Рочестер	2.00
Р. Слободян, Соґертіс	2.00
С. Стельмах, Лівонія	2.00
М. Терлецька, Ню Йорк	2.00
М. Турянський, Чікаґо	2.00
М. Форґач, Фляшінґ	2.00
Д. Шабля, Філядельфія	2.00
Р. Шелюдченко, Пітсбурґ	2.00
І. і В. Юрченко, Йонкерс	2.00
А. Яцюк, Воррен	2.00
Н. Кострик, Парма	1.00

Урочисте відзначення Ювілею 70-річчя отця Архипресвітера Палладія Дубицького

Заходами Ювілейного Комітету, в склад якого входили представники церковного Правління УАПЦ в Европі та ЦПУЕН в Німеччині, відбулося в Мюнхені урочисте відзначення Ювілею 70-річчя о.Архипресвітера Палладія Дубицького — настоятеля і пароха УАПЦ в Мюнхені, Людвіґсфельді, і Люндсгуті, довголітнього голови Церковного Правління УАПЦ в Західній Німеччині, душпастиря козаків у Німеччині, Адміністратора УАПЦ в Австрії, патрона і члена багатьох товариств і організацій, зокрема т-ва Рідна Школа в Мюнхені, відомого громадського і суспільного діяча в Німеччині і Австрії.

Ювілейні святкування відбулися в суботу, 31-го січня ц.р. В цей день, о год.4-ій по полудні, відбувся у католицькому храмі св.Андрія урочистий молебень, що його відправив о. протопресвітер Анатолій Дублянський в сослуженні екуменічному католицьких священиків — о.канцлера Степана Дмитришина й о.радника Степана Пітки. Вшанував Ювілята своєю присутністю на молебні Владика Платон Корниляк. Діяконував о. протодіякон Степан Куреша, співав збірний хор обидвох парохій під управою паніматки Олени Дубицької.

Церква була вщерть виповнена вірними обидвох віток українських Церков, як теж і вірними козачої парафії, та численними гостями з околиць Мюнхену. Привітав Ювілята коротким вповідним словом Владика Платон, підкреслюючи довголітню працю Ювілята як священика, суспільного діяча і організатора.

Проповідь в часі молебня сказав о. протопресвітер А.Дублянський, голова Церковного Правління УАПЦ в Німеччині, що, наводячи окремі цитати з Євангелії, накреслив життєвий шлях Ювілята, який народився 5-го січня 1911 року в родині священика в селі Полиці, Сарненського повіту, на Волині. Після Духовної семінарії він закінчив Богословський факультет Варшавського університету, та 17-го травня 1934 року був висвячений у сан священика Волинським Архиєпископом Олексієм. Опісля о.П. Дубицький був до війни парохом у селі Тилявка, кол Крем'янецького повіту, де здобув собі популярність і пошану як пізніший організатор УАПЦ.

У проповіді наголошено, що два брати Ювілята були теж священиками, що він вклав багато праці в розбудову УАПЦ в Німеччині, як талановитий проповідник і соборник, який здобув собі загальне визнання і пошану. Це підтверджує соборний молебень у намірені Ювілята та чисельна присутність вірних обох Церков.

Многоліття Ювілятові виголосив грімким голосом о.протодіякон С.Куреша, а хор і всі присутні урочисто заспівали „Многії літа" Архипресвітерові.

Потім зі зворушенням виступив сам Ювілят, який подякував Владиці Платонові, Всечесним Отцям і всім парохіянам за присутність на молебні. Він навів цитати з Євангелії св.Павла, де говориться про скромність людини, що виконує свій обов'язок. Так і він, у своїй священичій діяльності старався бути завжди добрим пастирем. Таким він старався бути і для братніх козаків.

Ювілейний вечір у залі відкрив голова ЦПУЕН мгр Антін Мельник, що привітав коротким словом Ювілята.

Ювілейну доповідь про Палладія Дубицького виголосив мгр Володимир Дідович, що знає о.Архипресвітера з домашніх часів на Волині, і тому він дав ряд цікавих і зворушливих деталів про працю Ювілята як свідомого священика, який здобув собі своєю патріотичною настановою пошану своїх парохіян і довколішніх парохій, у тому числі і пошану жидівського населення і поляків. Доповідач подав детально перебіг життя Ювілята в часі війни, коли він наражував своїм життям, виконуючи пастирську службу серед українських повстанців на Волині.

З привітанням від Проводу ОУН виступив д-р Я.Маковецький, який наголосив громадську працю Ювілята від самого початку їхнього знайомства, пригадуючи в Мюнхені 1945 рік, коли Ювілят хоронив св.п. сотника Л.Клименка ще в позичених ризах. Згадав теж про невтомну працю паніматки Олени Дубицької, що в багатьох випадках рятувала ситуацію, як організатор і диригент навіть тоді, коли бракувало хору.

Подібно привітав Ювілята, згадуючи про його суспільну і церковну діяльність, інж. Іван Кашуба, який теж привітав від ОУН(р) і Голови її Проводу Я.Стецька.

По черзі привітав Ювілята полк.О.М.Протопопов — почесний голова Козачого Об'єднання в Німеччині. Він зокрема подякував Ювілятові за те, що він не забуває загиблих козаків в т.зв. Лієнцькому погромі в 1945 році, коли відділ Британської армії погромив козаків, видаючи їх силоміць на родіну. Тоді то впало жертвою Ялтинського договору Заходу із Совєтами кілька тисяч безборонних людей, у тому — старих, жінок і дітей, а серед них і багато таких, що сиділи в свій час у концентраційних таборах або були вивезені насильно на роботи до Німеччини.

Від Союзу Українців у Великій Британії привітав заступник голови СУБ Я.Деременда, а від Об'єднання Українців у Франції — д-р В.Косик.

По черзі виступали з привітаннями представники місцевих установ і організацій: проф. В.Янів — від УВУ, який подякував Ювілятові за поїздку до Канади і ЗСА з мґром В.Дідовичем з метою організування допомоги для УВУ; проф. Г.Васькович — від Дому Української Науки і Т-ва Рідна Школа; Йоганнес Маурер — від Т-ва Дому Зустрічів (Гавс дер Беґеґнунґ), проф. В.Максимович — від УХР; проф І.Майстренко — від УТГІ; інж Г.Комаринський — від УМХС; Ірена Козак — від ОУЖ (Головна Управа); Надія Васькович — від ОУЖ (місто); пані І.Леник від т-ва Волинь і Саляк від Пласту, й інші.

Ювілят одержав рівнож ряд письмових привітів, а між ними — від міністра Баварського Міністерства праці і суспільної опіки д-ра В. Піркля.

У концертовій частині Юрій Дубицький, син, виконав на бандурі ряд українських пісень. Колишні учениці Ювілята Світлана Микитчак і Ганя Штепко проспівали дуетом „Де ти бродиш, моя доле", а мати і дочка Микитчак заспівали одну з новіших пісень.

Ювілят отримав кілька подарунків: комплект священичих риз від хору з Людвіґсфельду, вишитий хрест від сестри Касіяни, статуетку роботи маестра Гр.Крука бандуриста з бронзи від парохії Мюнхену, та інші дарунки від поодиноких осіб.

На закінчення ювілею кількома мелодіями „Многолітсвія" восхвалено Ювілята, а любителі хорового співу обдарували присутніх гостей патріотичними і народніми піснями на велику втіху всіх, які довго пам'ятатимуть цей гарний Ювілей.

д-р Богдан Кузь

Відділ СУА в Рочестері при праці

На початку лютого цього року відбулися загальні збори 47-го Відділу Союзу Українок Америки ім.Лесі Українки в Рочестері, Н.Й.

Кожнорічні загальні збори — це не тільки вибір Управи на біжучий рік, це — підсумки праці за останній рік та порівняння із минулими роками, а у нашому Відділі було їх вже двадцять дев'ять. У 1977 році наш Відділ відсвяткував 25-річчя свого існування, на якому відзначено срібними емблемами-відзначками СУА 26 членок, як членок-основниць. І кожного року на загальних зборах відзначуємо членок за їхні двадцять п'ять років членства у Відділі. Досьогодні разом із основницями маємо їх 31. Всіх членок у Відділі — 94.

Цьогорічні загальні збори відкрила голова Відділу Марія Крамарчук. Головою президії була Наталія Ґуран, секретарювала — Ірина Руснак. Від Окружної Управи представницею була заступниця голови Оксана Кулик.

По проведенні всіх формальностей приступлено до звітування референток. За фінанси відповідали Марія Костів і Марія Лилак. Приходи були з членських вкладок, двічі на рік з продажу печива та з інших імпрез. Рівнож були пересувні приходи, як, наприклад, збірки на Український Музей, пресовий і запасний фонди журналу „Наше Життя", пам'ятник Ізидори Борисової, Суспільна опіка, привіти до Конвенційної книжки, перепродаж видань СУА, передплати журналу „Наше Життя" й інші.

Зі звітів секретарок Іванни Мартинець — кореспонденційної, Ірини Михайлюк — протоколярної, довідуємось, що вислано по два обіжники до всіх членок, 39 різних листів, привіти з нагоди різних ювілеїв на терені Рочестеру та інших Відділів СУА. Відбуто вісім засідань Управи та вісім ширших сходин.

Культурно-освітні референтки — Ростислава Стеців і Галина Остапюк — дбали про програми на ширших сходинах, а це були: реферати про Ольгу Бассараб, про життя і творчість Лесі Українки, Ізидору Борисову, Миколу Понеділка, Олеся Бердника і Марка Боєслава. Присвячено також час для „відмолодження" показом косметики.

Імпрезова референтка Галина Павлічко звітувала про зустріч із Вірою Вовк, День Союзянки у 25-річчя Окружної Управи північного Ню Йорку. Ці обидві імпрези відбуто разом із 46-им Відділом та Окружною Управою. Також, як і кожного року, зорганізовано зустріч ґрадуантів середніх шкіл Рочестера і ґрадуантів Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка при УККА.

Виховна референтка Ірина Юрків не тільки опікується дитячою Світличкою, але й активно допомагає Ігореві Гошовському у провадженні Світлички, в якій навчається 24 дитини.

Референтка мистецтва Марія Лозинська займалася виставками, яких влаштовано чотири — дві для членок СУА і дві для ширшого громадянства. Відділ щиро допомагає Українському Музеєві в Ню Йорку, є його меценатом і придбав 39 членів. Референтка і членки належать до Комітету збереження української спадщини, в якому спільно переводять акції для Українського Музею, як також уладження місцевих виставок. При Відділі зорганізовано Гурток любителів народного мистецтва, і під мистецьким проводом Марії Лозинської членки студіюють та виконують ляльки в народних строях.

Суспільна опіка в руках Татяни Шутер успішно переводила акції для помочі української молоді в Бразилії, двом садочкам у Німеччині та Бельгії, двом „бабусям" у Німеччині та Франції разом із передплатою журналу „Наше Життя". Вислано 21 пачку з одягом до Бразилії та чотири пачки до Польщі. Оплату пачок частинно покриває головна каса Відділу, як також господарська референтка із датків за каву і солодке під час сходин. Частина членок Відділу оподаткувала себе добровільно і вплачує місячно свої пожертви на Суспільну опіку, з чого референтка може пересилати через Централю СУА скромну допомогу для садочків та бабусь.

Пресова референтка Мирослава Приймак звітувала, що Відділ має 67 передплатниць, які вплачують свої передплати через Відділ, а референтка кожночасно пересилає їх до адміністрації журналу „Наше Життя", як також провадить кореспонденцію та дописує про діяльність Відділу.

Референтка внутрішних зв'язків Марія Джус допомагала вдержати тісний зв'язок між усіма членками та Управою Відділу і дбала, щоб членки були вчасно і добре поінформовані про всі почини та задуми Управи.

Найбільшою матеріяльною підпорою Відділу є господарська референтура, в якій працювали Галина Нестерович, Анна Сохоцька і Стефанія Костик. Вони із допомогою більшої частини членок влаштували дві продажі печива, дохід з яких становить головне джерело приходів Відділу. Також пекли солодке на кожді сходини Відділу, чи імпрези.

При Відділі існує Гурток книголюбів ім. Олени Залізняк.

Відділ співпрацює з місцевим Відділом УККА й активно допомагає в імпрезах, організованих УККА. Делеґатками до УККА були Анна Єйна, яка була й нашою делеґаткою на XIII Конґрес Українців Америки у Філядельфії, та Марія Лещишин.

П'ять членок Відділу працюють в Окружній Управі північного Ню Йорку на чолі з головою Іванною Мартинець.

Членки Відділу співпрацюють із всегромадськими організаціями, як: Комітет для оборони політичних в'язнів, Комітет року української дитини, беруть жваву участь у парохіяльних імпрезах, в Батьківському комітетові „Рідної Школи" і комітетові вечерниць „Червона Калина".

Зі звітів бачимо, що Відділ працює у всіх відтинках українського життя в громаді Рочестеру та поза його межами. Підкреслила це у своєму слові присутня на зборах заступниця голови Окружної Управи Оксана Кулик, яка з великим подивом і признанням висловилася про пророблену працю у 47-му Відділі. Голова Контрольної комісії Ірина Шміґель у своєму звіті зупинилася на кожній референтурі і з великим признанням відмітила успіхи кожної референтки на чолі з головою М. Крамарчук.

Все ж таки кінцеве слово голови М.Крамарчук було дещо песимістичне бо, на її думку, ми всі могли б більше дати зі себе, хоча у ім'я тих, які на рідних землях караються по тюрмах і концтаборах; саме в ім'я їх кожна членка повинна почуватися зобов'язаною бодай трошки допомогти, або бодай своєю присутністю на ширших сходинах та імпрезах Відділу морально підтримати тих, які працюють часто і понад свої сили. Голова подякувала Управі за щиру співпрацю і побажала дальших успіхів новій Управі.

До Управи на біжучий рік вибрано: Марія Крамарчук — голова; Анна Капітан — заступниця голови; Ірина Михайлюк — протоколярна секретарка: Галина Павлічко — кореспонденційна секретарка; Марія Костів — фінансова секретарка; Марія Лилак — касирка.

Референтки: Ростислава Стеців, Галина Остапюк, Анна Сорохтей — культурно-освітні й імпрезові; Марія Лозинська — мистецька; Ірина Юрків — виховна; Ірина Руснак — пресова; Тетяна Шутер і Віра Мотика — Суспільна опіка; Галина Несторович, Анна Сохоцька, Стефанія Костик і Марія Сипняк — господарські, Марія Джус — внутрішні зв'язки; Олена Гадзінська — зовнішні зв'язки; Анна Єйна і Марія Лищишин — делеґатки до місцевого Відділу УККА.

До Контрольної комісії увійшли: Ірина Шміґель — голова, Іванна Мартинець і Олена Харамбура — члени; Тамара Гривнак і Марія Лещишин — заступниці.

Голова Президії Наталія Ґуран висловила подяку всім за щиру працю впродовж цілого року, за присутність на зборах і цим закрила офіційну частину збірів.

Ірина Руснак

Українські студії в Оттавському університеті

Назріла необхідність ще раз нагадати українському громадянству, що Відділ сучасних мов Оттавського університету має у своєму розпорядженні Фонд українських студій імені Івахнюків, який надає фінансову підтримку бажаючим продовжувати своє навчання за програмою на ступінь маґістра та аспірантам на докторат. Згідно зі встановленою кількарічною практикою, кандидатами на стипендію імені Івахнюків можуть бути не лише громадяни Канади, але й студенти з інших країн. Головна передумова — це вибір однієї із ділянок української філології як основної спеціяльности.

За останні два роки, тобто, після передчасної смерти св. п. професора Константина Біди, у певних колах українського громадянства поширилася думка, що Фонд імені Івахнюків перейшов, в основному, на фінансування наукових публікацій. Така думка помилкова, якщо взяти до уваги леґальне волевиявлення засновників Фонду, подружжя Івахнюків та існуючий статут Фонду. Не зважаючи на певні труднощі, яких зазнав Відділ сучасних мов Оттавського університету після відходу у вічність св.п.проф. К.Біди, програма українських студій триває й надалі та пропонує аспірантам повний курс лекцій у ділянках україністики та суміжних наук.

Одночасно з заявами до аспірантури рекомендуємо подавати заяви на отримання стипендій із Фонду ім. Івахнюків. Минулого року такі стипендії було виділено не тільки для аспірантів, але й для студентів (undergraduate students). Писати слід на адресу: Department of Modern Languages, University of Ottawa, Ottawa, Ont. K1N 6N5.

Завідувач Відділом сучасних мов є одночасно членом управи стипендійного Фонду, отже, усі необхідні папери можна пересилати одним поштовим відправленням.

Я.Харчун

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1981 р.

ВІЛЛІМЕНТИК, Конн. Річні загальні збори Т-ва Любов 387-ий Відд., о год. 3-ій по пол., в приміщенні УНДому у Вілліментику. На порядку: звіти за минулий рік і вибір нової Управи на 1981 рік. Просимо всіх членів прибути на ці річні збори. — Ірена Олійник, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо чл. взяти численно участь. На річних зборах вибрано Управу на 1981 р. — І. Хомко, предс., Р. Галабурда, заст. предс., І. Блиха, фін. секр., Варвара Тижбір, касир, В. Марущак, рек. секр., П. Голованчук, почесний член. Опікуни хворих: Анастазія Марущак, В. Оліярник. Прапорщики: С. Коваль, Тижбір. Мужі довір'я: С. Задорожний, Т. Хомишак. Господар — Осипа Кобзар. К. Комісія: Ю. Котляр, гол., М. Юрчинюк — член. В. Марущак — рекр. секр.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Николая 106-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в домі УНС при 841 — 43 Норт Вестерн вул. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1981 р. — Управа Відділу.